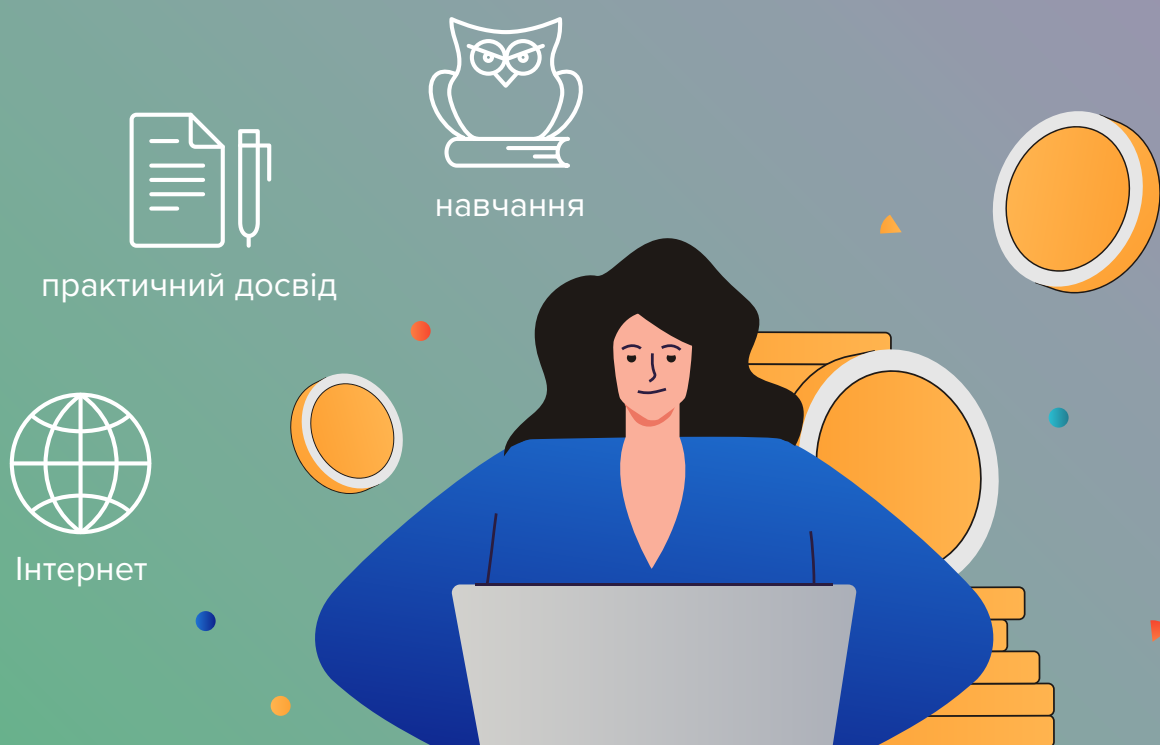
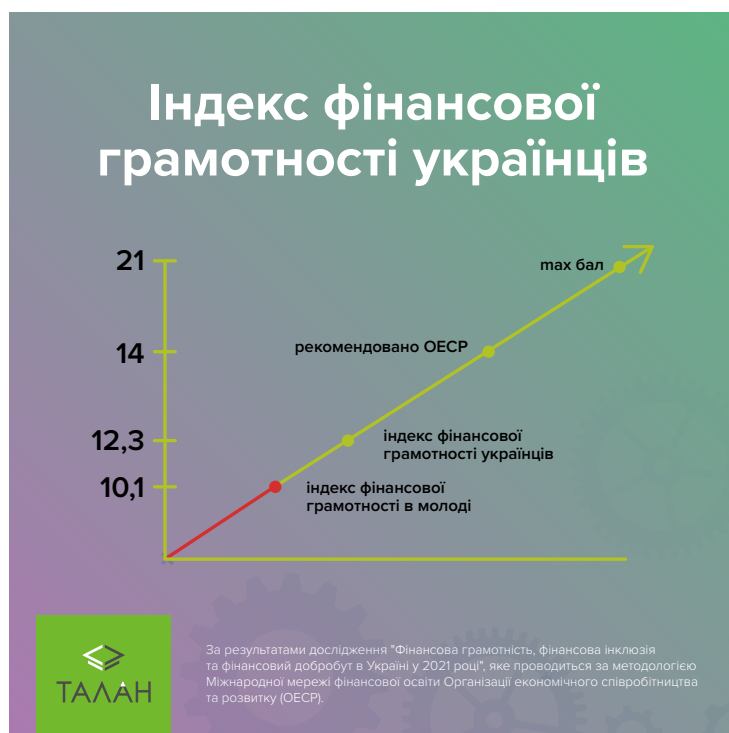

Шляхи підвищення рівня фінансової грамотності на думку української молоді

Українці мають недостатній рівень фінансових знань. Такі результати продемонструвало дослідження "[Фінансова грамотність, фінансова інклюзія та фінансовий добробут в Україні у 2021 році](#)", яке проводив Проєкт USAID "Трансформація фінансового сектору" у співпраці з Національним банком України за методологією Міжнародної мережі фінансової освіти Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

Індекс фінансової грамотності українців становить 12,3 бала – це лише 58% від максимального значення (21 бал) та є меншим від мінімального цільового рівня, рекомендованого ОЕСР (14 балів). Згідно з опитуванням у сім'ях теми грошей уникають, у школі фінансова грамотність поки не є обов'язковою дисципліною, тому й маємо найнижчі результати рівня фінансової грамотності в молоді 18-19 років (10,1 бала).

Про те, як підвищити рівень фінансової обізнаності серед молоді України ми вирішили дізнатися під час проведення інформаційної кампанії з фінансової грамотності у межах Всесвітнього тижня грошей 2023. У межах конкурсу "Гроші та добробут у моїй країні" ми запросили студентів професійно-технічних та вищих навчальних закладів запропонувати свої ідеї щодо вищезазначеного питання.

Загалом ми отримали 449 конкурсних робіт з усієї України. Серед ідей переможців: створення мережі обласних шкіл з фінансової грамотності, мобільного додатку, сайту, чат-боту, фінансового

конкурсу, тематичного музею та навіть навчального серіалу. З результатами конкурсу та конкурсними роботами переможців можна ознайомитися за [посиланням](#).

Ключові напрями з підвищення рівня фінансової грамотності серед молоді

Ключові напрями з підвищення рівня фінансової грамотності: навчання, Інтернет та особистий практичний досвід.

1) Перше місце (52% студентів) посіла пропозиція впровадження окремої навчальної дисципліни у школах та вищих навчальних закладах. З них 12% вважають, що розпочинати навчання з фінансової грамотності потрібно ще з дитячого садочку.

Попередні дослідження рівня фінансової грамотності серед дорослого населення України у 2018 та 2021 роках показали, що дорослі українці бажають, щоб їхні діти навчалися фінансовій грамотності у школі. Згідно з результатами [опитування, яке вперше цього року провів НБУ серед підлітків](#), 86% опитуваних з цим солідарні і вважають, що говорити про гроші у школі потрібно. Ураховуючи запит на фінансову освіту в школах, Міністерство освіти і науки України у 2025-2026 роках планує впровадити для учнів 8-9 класів новий обов'язковий предмет "Підприємництво та фінансова грамотність", що стане потужним поштовхом для розвитку фінансової освіти в країні.

Проходження різноманітних курсів, вебінарів та семінарів посідає друге місце для підвищення рівня фінансової грамотності, за це проголосувало 49% молоді.

Третє місце посідає навчання в інтерактивній формі, у тому числі створення фінансових клубів. Ефективність використання навчальних ігор та проведення конкурсів відзначили 45% студентів.

Четверте місце посідає самоосвіта, за неї віддали голоси 30% молоді. Вони рекомендують слухати подкасти, дивитись ютуб-канали та навчальні відео на фінансову тему. Книги також залишаються популярним джерелом отримання знань для третини учасників. Серед пропозицій були і розроблення робочого зошиту, і щомісячний дитячий журнал з яскравими ілюстраціями, і створення онлайн-бібліотеки.

11% студентів говорять про важливість навчання фінансовій грамотності в родинному колі. Ця ідея посіла 5 місце.

Ефективне навчання фінансовій грамотності

рейтинг інструментів

2) **Отримання особистого практичного досвіду** є наступним важливим напрямом для підвищення рівня фінансової грамотності.

51% молоді говорить про важливість регулярного обліку доходів та витрат, заощаджень та можливості доступу до банківських продуктів. Також молодь бажає навчатися інвестуванню.

Позитивний вплив застосування на практиці фінансових знань на підвищення

фінансових компетентностей є відомим фактом. Результати досліджень підтверджують, що користування сучасними інформаційними технологіями допомагає пришвидшити зростання фінансової грамотності. У цьому ключі актуальними стають різноманітні додатки, які дають змогу отримувати практичні знання як з ведення особистих фінансів, так і з огляду на можливість використання фінансових продуктів у безпечному середовищі з навчальною метою. Ця ідея посіла друге місце та набрала 21% голосів.

Молодь зацікавлена в навчанні та стажуванні у фахівців фінансової та бізнес-спільноти. Навчання в лідерів думок та бажання мати ментора посідає третє місце, про це заявило 15% студентів.

Окремим напрямом, що поєднує навчання та отримання практичного досвіду, є створення контакт-центрів для надання консультацій з фінансових питань. Ця ідея стала четвертою за популярністю.

Практичний досвід

рейтинг інструментів

3) Третім напрямом є активне використання можливостей Інтернету.

41% студентів вважають Інтернет ефективним каналом для поширення фінансової грамотності. Ідеї в цій площині включають створення тематичних онлайн-платформ та сайтів, освітніх каналів, серіалів. Серед майданчиків найчастіше згадують ютуб, тік-ток та LinkedIn.

Молодь відзначає важливість проведення інформаційних кампаній у ЗМІ та соціальну рекламу.

Отже, молодь в Україні зацікавлена в розвитку фінансової грамотності, а найефективнішими шляхами підвищення її рівня вважає спеціалізоване навчання, отримання власного практичного досвіду та активне використання інфраструктури Інтернету.

За результатами конкурсу десять студентів отримали запрошення пройти стажування в НБУ та попрацювати в одній проектній команді над реалізацією запропонованих ідей.